

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 กับธรรมาภิบาล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

-ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1 วันที่ 6 เมษายน 2560

(มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา)

-มี 16 หมวด 279 มาตรา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

หมวด 1 บททั่วไป

- ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (มาตรา 2)
- ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง (มาตรา 4)
- รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับ หรือการกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ (มาตรา 5)

หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

-บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ (มาตรา 41)

1.ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

2.เสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว

3.ฟ้องหน่วยงานของรัฐให้รับผิดชอบเนื่องจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ

หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

-รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือเป็นความลับของทางราชการตามที่ กฎหมายบัญญัติ...(มาตรา 59)

-รัฐต้องจัดให้มีมาตรการ หรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์ สิทธิของผู้บริโภคด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับรู้ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญา.....(มาตรา 61)

หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ

-รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล....(มาตรา 65)

-รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้....(มาตรา 68)

-รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง...(มาตรา 75)

-รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานอื่นของรัฐ ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี...
พัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการ ประชาชนเกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ.....

ให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ ให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม....

จัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐให้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ...(มาตรา 76)

-รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชน และชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย...

มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ

จัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น

ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

การตัดสินใจทางการเมือง

การอื่นใด บรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

(มาตรา 78)

หมวด 7 รัฐสภา ส่วนที่ 4 บทที่ใช้กับสภาทั้งสอง

ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังนี้ (มาตรา 130)

- 1.ว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส.
- 2.ว่าด้วยการได้มาซึ่ง ส.ว.
- 3.ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 4.ว่าด้วยพรรคการเมือง
- 5.ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน
- 6.ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- 7.ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
- 8.ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
- 9.ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- 10.ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หมวด 8 คณะรัฐมนตรี

-ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรี ต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ.....ตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ (มาตรา 164)

- 1.ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เปิดเผย...
- 2.รักษาวินัยในกิจการที่เกี่ยวกับเงินแผ่นดินตามกฎหมาย....
- 3.ยึดถือ และปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 4.สร้างเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดอง

หมวด 9 การขัดกันแห่งผลประโยชน์

....รัฐมนตรีต้องไม่ใช่สภานะ หรือตำแหน่งกระทำการใดไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม

อันเป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประโยชน์ของตนเองของผู้อื่น

หรือของพรรคการเมืองโดยมิชอบ ตามที่กำหนดในมาตรฐานทางจริยธรรม (มาตรา 186)

หมวด 12 องค์การอิสระ

ส่วนที่ 4 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้ (มาตรา 234)

ไต่สวนและมีความเห็นกรณีการกล่าวหาว่า

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ใดมีพฤติการณ์ที่ร้ายวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่

จงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม**มาตรฐานจริยธรรมอย่างร้ายแรง**

ส่วนที่ 5 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่โดยเที่ยงธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ..... (มาตรา 242)

หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ

ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ ให้เกิดผล ดังนี้ (มาตรา 258)

ด้านการเมือง

- ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ
- สมาชิกพรรคการเมืองมีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม

จริยธรรม

- มีกลไกให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

- ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานบุคคลภาครัฐ
- จูงใจให้ผู้มีความรู้ ความสามารถเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ
- ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว